

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce v právní věci

žalobce: **Ing. Jan P.**, narozen xxx
bytem xxx
zastoupeného advokátkou Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou
se sídlem Olomoucká 36, 789 85 Mohelnice

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**
se sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení částky 1 920 000 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 26. března 2021, č.j. 44 C 13/2020 – 92,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 600 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I. zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal proti žalovanému zaplacení částky 1 920 000 Kč s příslušenstvím, a ve výroku II. zavázal žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Turoňová.

povinností zaplatit žalované na náhradu nákladů řízení částku 1 200 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

- Podle odůvodnění dospěl soud prvního stupně po provedené rekapitulaci celého průběhu namítaného řízení, konkrétně trestního řízení vedeného Okresním soudem v Chomutově pod sp.zn. 3 T 19/2017, s odkazem na ust. § 7 odst. 1, § 8 odst. 1 a § 31a zák.č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen zákon), k závěru, že žaloba nebyla podána po právu. Soud konstatoval, že trestní stíhání žalobce trvalo od 4. 8. 2016 (kdy mu bylo doručeno usnesení Policie ČR o zahájení trestního stíhání) do 28. 5. 2019 (kdy byl žalobce rozsudkem Okresního soudu v Chomutově ze dne 3. 4. 2019 pravomocně zproštěn obžaloby), tj. po dobu 2 let a 9 celých měsíců (tj. 33 měsíců), což při přihlédnutí k celému průběhu trestního řízení podle jeho názoru nelze označit za dobu nepřiměřenou. Předmětné trestní stíhání se týkalo většího počtu obviněných, probíhalo před policií, státním zastupitelstvím a soudem (včetně odnětí věci a jejího přikázání jinému okresnímu soudu krajským soudem) a bylo v něm prováděno i znalecké zkoumání. Dále soud uvedl, že žalobce byl stíhán pro přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 221 odst. 1 trestního zákoníku, a byl tak ohrožen sazbou odnětí svobody až na 6 měsíců nebo zákazem činnosti, tedy trestní sazbou nízkého rozsahu. S ohledem na jeho dosavadní bezúhonnost mu reálně odsouzení k trestu odnětí svobody nepodmíněně vůbec nehrozilo, což podstatným způsobem snižuje intenzitu nemajetkové újmy, která žalobci nezákonně vedeným trestním stíháním vznikla. To ostatně potvrdil i trestní příkaz, kterým byl žalobce dne 29. 3. 2017 odsouzen k peněžitému trestu ve výměře 100 denních sazeb po 250 Kč. Ani povaha trestného činu, pro který byl žalobce trestně stíhán, podle soudu zpravidla nepůsobí větší společenské odsouzení oproti trestnímu stíhání např. pro trestný čin proti životu a zdraví nebo proti rodině a dětem, jež jsou spojeny s vysokou mírou dehonestace. Pokud jde o dopady trestního stíhání do žalobcovy osobnostní sféry, uvedl soud, že žalobci vznikla určitá újma ztotožnitelná se subjektivními pocity frustrace, stresu a nejistoty, a také újma objektivizované povahy zjištěná na podkladě provedeného dokazování. Žalobce, coby bezúhonná osoba, která jako zastupitel města Xxx získala důvěru a podporu určité části občanů této obce, vnímal podle soudu trestní stíhání velmi úkorně, což bylo násobeno i medializací případu. Nebylo však podle soudu zároveň prokázáno, že by se jméno žalobce v nějakém článku přímo objevilo. Z účastnické výpovědi žalobce vzal soud za prokázané, že žalobce již před zahájením trestního stíhání trpěl žaludečními obtížemi a užíval z tohoto důvodu léky, přičemž v době trestního stíhání byl nucen užívání těchto léků navýšit. Zahájení trestního stíhání rovněž způsobilo neshody s manželkou, která žalobci práci v zastupitelstvu města vyčítala. Trestní stíhání (resp. vyčkávání na doručení písemného vyhotovení zprošťujícího rozsudku a jeho následný nutný překlad) zapříčinilo, že žalobce neobdržel včas vízum pro cestu do Xxx, a místo odjezdu v červnu 2019 se tento mohl uskutečnit až v září 2019, a z tohoto důvodu společně s manželkou zmeškali možnost výpomoci jejich dceři v době jejího rizikového těhotenství. Soud ovšem zároveň poukázal na to, že žalobce po celou dobu trestního stíhání neztratil podporu manželky a ani na následném vztahu s dcerou se trestní stíhání žalobce nijak negativně neprojevalo. V době trestního stíhání byl žalobce důchodcem, žádnou pracovní aktivitu nevyvíjel a žádné jiné zásadní negativní zásahy trestního stíhání do jeho osobního života z provedeného dokazování nevyplývaly. Ve vztahu k formě a výši zadostiučnění soud samotné konstatování nezákonnosti trestního stíhání a již poskytnutou písemnou omluvu žalované nehodnotil jako dostačující, nicméně zároveň konstatoval, že žalovaná již přiznala a vyplatila žalobci finanční satisfakci ve výši 80 000 Kč. Soud při zohlednění všech zjištěných skutečností dospěl k závěru, že odpovídající „završující“ satisfakci, již by se žalobci od žalované mělo dostat, je částka 50 000 Kč, neboť žalobce jako dosud bezúhonný zastupitel menšího města byl osobou více veřejně známou, než běžný občan této obce, ke známosti případu přispěla i jeho medializace. Soud provedl srovnání s věcí vedenou tamním soudem pod sp. zn. 28 C 281/2016, kdy poškozené byla žalovanou mimosoudně

příznána částka 132 000 Kč, avšak soud po provedeném dokazování jako adekvátní částku k odškodnění shledal částku 45 000 Kč. I v tomto případě byla poškozená trestně stíhána pro přečin porušení povinnosti při správě cizího majetku, avšak podle § 220 odst. 1 trestního zákoníku, s trestní sazbou až na dva roky nepodmíněného odnětí svobody, trestní stíhání pak trvalo po dobu 2 let a 8 měsíců. Poškozená byla rovněž obdobně vystavena nejistotě, tlaku trestního stíhání, nebyla vazebně stíhána, měla psychické problémy, stres, úzkost, problémy se žaludkem, avšak proti předmětné věci dokonce musela vyhledat pomoc psychiatra, který jí předepsal léky. Oproti souzené věci sice nedošlo k medializaci, avšak došlo zde (dokonce) k pravomocnému odsouzení poškozené k trestu odnětí svobody na 6 měsíců s podmíněčným odkladem na 1 rok, a k jejímu zproštění až teprve po zrušení pravomocného rozsudku odvolacího soudu soudem dovolacím. Žalobce sám žádné přesvědčivé srovnání s jiným obdobným případem neprovedl. Soud dodal, že nebylo žádným důkazem prokázáno, že trestní stíhání žalobce bylo nesmyslné a zcela účelové, jak žalobce tvrdil. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 142 odst. 1 o.s.ř.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobce prostřednictvím svého právního zástupce nejprve blanketní odvolání, které posléze doplnil podáním ze dne 24.5.2021. V něm namítl, že je rozdíl mezi zásahem do osobnosti politika v celostátním měřítku a zásahem do osobnosti politika na malém městě, kde je člen zastupitelstva v permanentním kontaktu s občany. Ohradil se proti odškodnění ve výši 83 Kč za jeden den trestního stíhání. Odkázal na kauzu odškodnění státního zástupce G. s tím, že je na místě, aby všem bylo měřeno stejným metrem. Žalobce zmínil pocit hluboké frustrace z bezdůvodné kriminalizace své osoby a poukázal na to, že léta musel všem v okolí vysvětlovat svoji situaci. Zdůraznil, že stát v jeho procesu totálně selhal, a poukázal na to, že z odůvodnění zprošťujícího rozhodnutí v podstatě vyplývá, že důvod obvinění a obžaloba byly státem vykonstruovány a žalobce i další zastupitelé byli obžalováni za jednání, které bylo v nejlepším zájmu města. Podle žalobce je třeba vzít v úvahu, že trestním stíháním bylo na mnoho let zasaženo do základních lidských práv chráněných v článku 10 Listiny základních práv a svobod. Dále žalobce uvedl, že stát selhal ve všech stádiích, neboť k trestnímu stíhání žalobce vůbec nemělo dojít, zatímco jej nechal stát (resp. jeho orgány) projít všemi stadii trestního řízení od podezřelého až po odsouzeného, což zvyšuje dopad újmy, jež mu byla způsobena. Poukázal i na to, že došlo v důsledku bezdůvodného stíhání k jeho dehonestaci v rodném městě, kde je osobou známou, a dopady stíhání na společenské postavení žalobce tak nelze bagatelizovat. Podotkl v této souvislosti, že vývoj v čase přinesl i jiné nazírání na trestnou činnost ve veřejné sféře, jež je nyní lidmi vnímána mnohem přísněji, než tomu bylo dříve. Plédoval za to, aby takováto pochybení státu nebyla bagatelizována a odškodňována jen symbolicky. Opačný přístup může mít podle něj za následek, že stát se nebude mít důvod napříště podobných pochybení vyvarovat. Žalobce také znovu poukázal nejen na to, že byla jeho kauza medializována, nýbrž i na to, že trpěl psychickými problémy, zaznamenal omezené možnosti seberealizace, vyhýbal se lidem, a to vše z důvodu banálního trestního oznámení, jež podal zneuznaný občan T., jemuž se nepodařilo uspět v komunálních volbách. Zopakoval ještě další významné problémy, jež mu trestní stíhání způsobilo v osobní sféře, jako neshody s manželkou, její výčitky, žaludeční potíže, nespavost atd. Znovu předestřel i důsledky, které mělo pozdní doručení osvobozujícího rozsudku na jeho plánovanou cestu za těhotnou dcerou do Xxx. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že podle své úvahy zvýší náhradu nemajetkové újmy, jež žalobci náleží, a přizná mu také náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
4. Žalovaná se k odvolání žalobce písemně vyjádřila. Nepopřela nezákonnost trestního stíhání žalobce, nicméně podle ní je nelze označit za selhání státu na všech úrovních, jak jej vidí žalobce. Policejní orgány a následně státní zástupkyně vycházely ze znaleckého posudku, který se v řízení před soudem ukázal jako nepřesný z pohledu zjišťovaných skutečností, neboť neurčil správně cenu věci. Ani obhajobou dodaný znalecký posudek ovšem nebyl shledán metodicky správně

provedeným, a ke zproštění obžaloby vedl až revizní znalecký posudek. Poukázala na to, že z obecného pohledu nelze hovořit o „selhání justice“ či „vršení chyby za chybou,“ což jsou čistě subjektivní hodnocení žalobce. Oproti jiným zdejšími soudem posuzovaným případům nedošlo k odsouzení žalobce či jiným procesním krokům či dokonce soudem zaviněným průtahům, které by délku řízení prodlužovaly či jinak vedly k veřejnému odsouzení žalobce, a které by tedy nemajetkovou újmu žalobce mohly zintenzivnit. Dále uvedla, že z podnětu Ministerstva spravedlnosti byla věc projednávána kárným senátem Nejvyššího správního soudu. Byť v této věci kárný senát nedošel k závěru, že by státní zástupkyně ve věci kárně pochybily, je iniciace samotného kárného řízení sama o sobě určitou morální satisfakcí osob nezákonně trestně stíhaných. Žalovaná nesdílí názor Obvodního soudu pro Prahu 2, že samotné kárné stíhání státních zástupkyň mohlo působit zintenzivnění nemajetkové újmy během trestního řízení, neboť kárné řízení bylo zahájeno návrhem ministryně spravedlnosti ze dne 2. 10. 2019, tedy po žalobcově pravomocném zproštění obžaloby. Nezákonost trestního stíhání žalobce vyplynula z rozhodnutí Okresního soudu v Chomutově, nikoliv z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jakožto soudu kárného. Podle žalované není pravdou, že by proti soudkyni Okresního soudu v Chomutově proběhlo kárné řízení, soudkyni Kateřině Vltavské byla Ministryní spravedlnosti v listopadu 2019 pouze udělena výtka dle §88a zákona č. 6/2002 Sb. o soudech a soudcích. Výtka ovšem byla zrušena Městským soudem v Praze rozsudkem ze dne 29. 10. 2020 Sp. zn. 10A 191/2019-70. Ani v tomto případě nelze dle žalované brát postup Ministryně spravedlnosti vůči soudkyni jako okolnost, která by jakýmkoliv způsobem činila újmu žalobce intenzivnější. K otázce medializace případu žalovaná odkázala na závěry rozsudku Nejvyššího soud ze dne 2. 8. 2019 sp. zn. 30 Cdo 1141/2018 a podotkla, že excesivní míra vyjadřování orgánů států ve věci trestního stíhání žalobce nebyla ani tvrzena, ani prokázána. O věci bylo informováno věcně a bez konkrétního hodnocení osob žalobce. Se jménem žalobce byl výslovně spojen až článek ve Zpravodaji města Xxx, kterým zastupitelé vysvětlovali občanům města probíhající trestní řízení ze svého pohledu. Obžalovaní měli navíc přístup do regionálních i celostátních médií, která využívali pro svou obhajobu před veřejností i ke sdělení svého pohledu na práci orgánů činných v trestním řízení. Z provedeného dokazování žádný zvláštní zásah publicitou věci ve sdělovacích prostředcích do osobnostních práv žalobce nevyplynul. Naopak z dokazování byla patrna spíše podpora žalobce ze strany jeho blízkých, zejména manželky, a rovněž vyplynulo z dokazování, že na vztahu s dcerou se trestní stíhání žalobce nijak negativně neprojevalo. Okolnosti této věci dle žalované jasně ukazují, že v tomto konkrétním případě trestní stíhání nemělo významný vliv na osobnostní obraz žalobce na veřejnosti ve městě, kde žije a kde vykonával svou funkci v samosprávě. Ke srovnávání kauzy žalobce a JUDr. Libora G., uvedla, že tyto případy se neshodují v žádném z důležitých znaků nutných pro uvedení srovnávací judikatury. Předně věc JUDr. G. nebyla dosud soudně projednána, žaloba je vedena u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 23C 185/2020 a ve věci zatím proběhlo jen první jednání. Nebyla u něj srovnatelná ani závažnost trestného činu, z něžž byl obžalován, ani hrozící trestní sazba, ba ani délka trestního stíhání a složitost trestní věci. Žalovaná odkázala ke srovnání na rozsudky žalobců ze stejné trestní věci před Okresním soudem v Chomutově sp. zn. 3T 19/2017:

- 1) Žaloba Lenky K. byla zamítnuta Obvodním soudem pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 21. 10. 2020 č. j. 28C 51/2020-182, rozsudek byl potvrzen Městským soudem v Praze dne 30. 3. 2021 sp. zn. 15Co 26/2021-215.
- 2) Žaloba Ing. Karla S. byla zamítnuta Obvodním soudem pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 14. 1. 2021 č. j. 15C 53/2020-436, rozsudek byl potvrzen Městským soudem v Praze dne 18. 5. 2021 sp. zn. 30Co 133/2021
- 3) Žaloba Václava I. byla zamítnuta Obvodním soudem pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 25. 1. 2021 č. j. 10C 48/2020-125, rozsudek byl potvrzen Městským soudem v Praze dne 20. 5. 2021 sp. zn. 20Co 134/2021.

S ohledem na výše uvedené, žalovaná navrhl, aby Městský soud v Praze rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2, 10C 48/2020-125 ze dne 25. 1. 2021 potvrdil a přiznal žalované náhradu nákladů odvolacího řízení.

5. Z podnětu odvolání přezkoumal odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně, přezkoumal zároveň i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo /ust. § 212, § 212a o.s.ř./ . Učinil tak dle § 101 odst. 3 o.s.ř. v nepřítomnosti právní zástupkyně žalobce, neboť její omluvu a žádost o odročení z důvodu, že uvízla v dopravní zácpě, nehodnotil jako důvodnou. Jednání bylo v daném případě odvolacím soudem záměrně nařízeno až na 11.40 hod. u vědomí toho, že právní zástupkyně žalobce je z Mohelnice, a je tedy třeba jí poskytnout dostatečný časový prostor na to, aby se včas dostavila k soudu. Vzhledem k tomu, že doprava na trase Mohelnice – Praha je už řadu měsíců, ne-li let spojena s velkými dopravními omezeními, bylo na právní zástupkyni, aby si zajistila takovou časovou rezervu, aby účast u jednání nepromeškala. Navíc byl při jednání přítomen její klient – žalobce, kterému dal odvolací soud časově neomezený prostor k tomu, aby se ve věci podrobně vyjádřil a vysvětlil své stanovisko. Odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání žalobce nelze popřát sluchu.
6. Soud prvního stupně zjistil správně skutkový stav, z něhož mohl i odvolací soud vycházet, aniž bylo v rámci odvolacího řízení třeba doplňovat či opakovat důkazy. Provedené důkazy hodnotil v souladu s ustanovením § 132 o. s. ř. jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti, a na jejich základě dospěl ke správným skutkovým zjištěním. Věc následně přílehavě posoudil jak po skutkové, tak po právní stránce.
7. Východiskem nároku uplatňovaného v tomto řízení, je ustálená soudní praxe, podle níž stát podle zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen zákona) odpovídá i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu. Vzhledem k tomu, že zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž se v tomto případě považuje rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 1 Cz 6/90, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu pod č. 35/1991, rozhodnutí velkého senátu Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 31 Cdo 3489/2007, publikované v uvedené sbírce pod č. 31/10 nebo rozhodnutí téhož soudu sp.zn. 31 Cdo 2805/2011, publikované v uvedené sbírce pod č. 121/12). Faktem, že trestní stíhání žalobce skončilo zproštěním obžaloby, byl založen odpovědnostní titul ve smyslu § 8 odst. 1 zákona a následně i nárok na zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu podle § 31a zákona, ovšem pouze za podmínky, že bude existence a rozsah takové újmy prokázán (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1747/2014). Soud prvního stupně přílehavě poukázal na to, že trestní řízení nepochybně představuje významný negativní zásah do života obviněného, zatěžující jeho osobní život tím spíše, jde-li o osobu dosud bezúhonnou a obvinění je nedůvodné (viz náleží Ústavního soudu sp.zn. I.US 2394/15). Pro reparaci následků trestního stíhání v osobnostní sféře tak obvykle nepostačí pouhé konstatování porušení práva či omluva ve smyslu § 31a odst. 2 věty první náhradového zákona, nýbrž je třeba uvažovat o finanční satisfakci. Tento názor ostatně evidentně sdílela i žalovaná, která žalobci již plnění finanční povahy poskytla nezávisle na tomto odškodňovacím řízení. Úkolem soud v tomto řízení tak bylo posoudit pouze fakt, zda již poskytnuté finanční odškodnění bylo dostačující.
8. Odvolací soud se v tomto směru v zásadě ztotožňuje se závěry, k nimž dospěl soud prvního stupně. Pro stanovení formy a výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu, způsobenou nezákonným trestním stíháním, je podstatná zejména povaha trestní věci a s ní související hrozba trestního postihu, dále délka trestního řízení, a konečně i následky způsobené v osobnostní sféře poškozeného (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2256/2011

a sp. zn. 30 Cdo 2813/2011). Všechny tyto okolnosti v daném případě soud prvního stupně zvažoval a dospěl ke správnému závěru, že žalobcovo trestní stíhání trvalo od 4.8.2016, kdy mu bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání, do 28.5.2019, kdy byl žalobce rozsudkem Okresního soudu v Chomutově pravomocně zproštěn obžaloby, tedy dva roky a devět měsíců, což soud správně hodnotil jako dobu přiměřenou zejména s ohledem na větší počet obviněných a jistou složitost řízení. Příléhavě též konstatoval, že za trestný čin, z něhož byl obviněn (porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 221 odst. 1 trestního zákona) žalobci nehrozil vysoký trest (odnětí svobody nejvýše na dobu 6 měsíců), a správně hodnotil i to, že ačkoli do osobnostní, společenské a rodinné sféry žalobce trestní řízení samozřejmě zasáhlo, nejednalo se o zásah nikterak fatální mající vážné či dlouhodobé důsledky. V průběhu trestního řízení nebyl žalobce omezen na osobní svobodě a nebylo prokázáno, že by jej trestní stíhání významně poškodilo v jeho pověsti v rodném městě, v okruhu rodiny a přátel, nebo že by mu poškodilo jeho morální kredit. Následky trestního stíhání v osobnostní sféře žalobce tak byly soustředěny víceméně jen v rovině osobního prožitku, pocitu studu a stresu. Tyto subjektivní pocity jistě měly určitý vliv i na osoby žalobci blízké, žádné vážné důsledky či následky to však nemělo ani na ně, ani na jejich vztah k žalobci. Žalobcův vztah s manželkou nebyl žádným zásadním způsobem narušen a bez poskvrny zůstal i jeho vztah dcerou, byť v důsledku pozdě doručení zprošťujícího rozsudku nemohl žalobce včas za dcerou vycestovat, aby jí (žijící v xxx) pomohl v době jejího rizikového těhotenství. Soud prvního stupně všechny tyto skutečnosti, včetně faktu, že žalobce v důsledku trestního stíhání utrpěl zhoršení svých dosavadních žaludečních potíží, popsal a uvážil, včetně dopadů medializace dotčené trestní věci, a příléhavě a věrně ustálené judikatuře Nejvyššího soudu provedl srovnání s obdobným případem, který se od případu žalobcova liší jen minimálně (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 1747/2014).

9. Žalobce svůj požadavek na značně nadstandardní odškodnění imateriální újmy způsobené trestním stíháním zakládá především na tvrzení, že jeho trestní stíhání vůbec nemělo proběhnout, neboť bylo založeno na odborně vadném (případně zmanipulovaném) posudku a orgány činné v trestním řízení odborně pochybily, neboť chybně vyložily skutkové i právní otázky s ním související. Jde však zcela zjevně o ryze subjektivní pohled žalobce, jenž (nikoli nepochopitelně) vnímá úkorně fakt, že byl obviněn z trestného činu a toto obvinění se posléze ukázalo být nedůvodným. Nahlíženo touto optikou ovšem lze zpětně pochybení orgánů činných v trestním řízení konstatovat v podstatě v každém případě, kdy trestní stíhání neskončí odsouzením. Právě skutečnost, že je poškozený nedůvodně trestně stíhán, je důvodem, pro který je mu poskytováno zadostiučinění za utrpěnou nemajetkovou újmu, a nejde a nemůže současně jít o skutečnost, jež by tuto újmu zvyšovala. V odškodňovacím řízení nepřisluší soudu posuzovat správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání, rozhodující pro vznik nároku na odškodnění újmy je pouze výsledek trestního řízení. Žalobce sice povšechně odsoudil své trestní stíhání, netvrdil však, že by se některý z orgánů činných v trestním řízení dopustil konkrétního (v trestním řízení zjištěného) procesního pochybení anebo excesu, případně šikanózního postupu. Pouhá skutečnost, že policie či státní zástupce včas neodhalili nedůvodnost jeho trestního stíhání, není důvodem pro vyšší peněžní satisfakci, než byla poskytnuta poškozeným v jiných obdobných případech.
10. Za nepatřičný považuje odvolací soud i odkaz žalobce na to, že soudkyně a státní zástupkyně čelily kárnému řízení, zejména za situace, kdy kárný senát nedospěl k závěru, že by byla státní zástupkyně v dané věci pochybila, a kdy výtka udělená soudkyni ministryní spravedlnosti byla zrušena rozhodnutím Městského soudu v Praze sp.zn. 10A 191/2019 – 70 ze dne 29.10.2020. V této souvislosti odvolací soud ovšem poznamenává, že kárné řízení soudce či zástupce nemůže být vedeno pro „odborné selhání“, ale pouze pro zaviněné porušení povinností (typicky pro nečinnost v řízení) nebo pro chování nebo jednání narušující důstojnost

funkce nebo ohrožující důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování (srov. § 87 zák. č. 6/2002 Sb. soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů).

11. Ze samotné okolnosti, že žalobce byl stíhán v pozici obecního zastupitele, rovněž nelze dovozovat vznik vyšší nemajetkové újmy. Ten, kdo vykonává veřejnou funkci, si naopak musí být vědom toho, že jeho činnost je pod vyšší veřejnou kontrolou, a zároveň se u takové osoby předpokládá vyšší míra odolnosti vůči stresovým faktorům, mezi něž patří i možné trestní stíhání. Žalobce nepředestřel soudu žádný konkrétní negativní důsledek trestního stíhání na jeho veřejnou činnost.
12. Namítal-li žalobce medializaci své trestní věci, je nutno připomenout judikaturu Nejvyššího soudu (viz rozsudek sp. zn. 30 Cdo 1141/2018), podle níž „jako přičitatelné k tíži státu a jako úkornější vůči osobě, jež byla později zproštěna trestního stíhání, lze hodnotit excesivní způsob jednání orgánů činných v trestním řízení, přičemž za takové jednání lze považovat i případné veřejné vyjadřování orgánů činných v trestním řízení, která pro média hodnotí domnělou trestnou činnost obviněného (obžalovaného). Není-li však takových vyjádření ze strany orgánů činných v trestním řízení, je medializace případu prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení“. Právě o takovou situaci se v posuzované věci nepochybně jedná, neboť k žádným excesům ohledně dané kauzy ve vztahu k médiím nedošlo – žalobce ani nic takového ani netvrdil.
13. K polemice žalobce ohledně výše peněžního zadostiučinění v případech nezákonného trestního stíhání obecně odvolací soud uvádí, že toto zadostiučinění představuje pouze určitou fikci kompenzace nehmotné újmy, jež je jinak penězi nevyčísitelná, a jeho smyslem nemůže být její plná náhrada. Posuzované trestní řízení se v porovnání s jinými případy nezákonného trestního stíhání nevyznačuje žádným významným specifickým, pro něž by bylo na místě uvažovat o vyšší míře peněžního zadostiučinění, než jaká byla poskytnuta poškozeným ve srovnatelném, soudem prvního stupně zmíněném, případě. Odvolací soud ovšem navíc rozhoduje za situace, kdy již bylo pravomocně rozhodnuto o nárocích dalších tří osob, jež byly trestně stíhány spolu se žalobce – rozsudky Městského soudu v Praze č.j. 15 Co 26/2021 – 215 ve věci žalobkyně Lenky K., č.j. 20 Co 134/2021 – 165 ve věci žalobce Václava I. a 30 Co 133/2021 – 479 ve věci žalobce Mgr. Karla S..Ve všech třech shora zmíněných případech, které vykazovaly víceméně totožný skutkový základ a lišily se pouze v nepatrných nuancích, bylo finanční odškodnění imateriální újmy v rozsahu 80 000 Kč, která žalovaná poskytla každému z nich, shledáno soudy obou stupňů zcela dostačující, a nejinak je tomu i v tomto případě.
14. Ačkoli odvolací soud není zcela zajedno se soudem prvního stupně v jeho závěru, že postačující odškodnění mělo činit pouze 50 000 Kč, zcela jednoznačně s poukazem na všechny shora uvedené konsekvence v případě žalobce Ing. Jana P. uzavírá, že žalovanou poskytnutá částka 80 000 Kč je dostatečným zadostiučiněním za nemajetkovou újmu, vzniklou žalobci posuzovaným nezákonným trestním stíháním. Odvolací soud proto napadený rozsudek podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný, včetně správného a výsledku sporu odpovídajícího výroku o náhradě nákladů řízení, potvrdil.
15. Podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. má procesně úspěšná žalovaná právo na náhradu nákladů řízení vynaložených v rámci odvolacího řízení, kterou představuje paušální náhrada po 300 Kč za dva úkony (vyjádření k odvolání a účast při jednání dne 1.7.2021) podle § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání, jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.).

Praha 1. července 2021

JUDr. Irena Nosková v.r.
předsedkyně senátu